

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

15.09.2016 № 16/1020

**Про звернення депутатів
Київської міської ради до
Кабінету Міністрів України**

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», з метою вирішення питання фінансування демеркуразації промислового майданчика відкритого акціонерного товариства «Радикал» Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення депутатів Київської міської ради до Кабінету Міністрів України, що додається.
2. Офіційно оприлюднити це рішення в газеті Київської міської ради «Хрещатик».
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань охорони здоров'я та соціального захисту, постійну комісію Київської міської ради з питань екологічної політики.

Київський міський голова

В. Кличко

Додаток
до рішення Київської
міської ради
від 15.09.2010 № 16/1020

Звернення депутатів Київської міської ради до Кабінету Міністрів України

У грудні 1951 року була розпочата промислова діяльність підприємства відкритого акціонерного товариства «Радикал» (далі - ВАТ «Радикал»), яке до 1996 року було монополістом на виробництво в Україні деяких видів синтетичних матеріалів, зокрема пінополіуретану, бертолетової солі, гермобутилу, хімічних засобів захисту рослин.

У 1960-1970 рр. підприємство ВАТ «Радикал» (на той час Завод хімікатів) стало одним з провідних підприємств хімічної промисловості.

У 1994 році підприємство приватизовано шляхом корпоратизації та перетворено на ВАТ «Радикал».

А у 1996 році через відсутність коштів та борги за енергоносії виробництво ВАТ «Радикал» було зупинено, вивід потужностей небезпечних виробництв з експлуатації так і не відбувся. Зупинка виробництва відбулась без відповідних регламентних робіт та виводу потужностей з експлуатації належним чином.

У період 1996-1998 років також без додержання відповідних норм та виконання необхідних регламентних робіт були зупинені всі види виробництва продукції на заводі.

З цього часу непрацююче виробництво почало руйнуватися, небезпечні речовини та сполуки, що залишилися в інженерному та технологічному обладнанні, почали становити підвищену загрозу для довкілля та здоров'я мешканців міста Києва.

Ухвалою від 01.02.2002 у справі № 24/142-6 суд відповідно до статті 43 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнав банкрута ВАТ «Радикал» особливо небезпечним підприємством хімічної промисловості та призначив керуючого санацією.

За період з 2001-го до 2006 року згідно з планом санації:

- вивезено на зберігання до Державної корпорації «Українське державне об'єднання «Радон» 54 одиниці джерел іонізуючого випромінювання;

- вивезено 127005,32 кг ртуті металевої, 96 тонн ртутевмісних шлаків та понад тисячу тонн забрудненого ртуттю обладнання і хімічних речовин різного класу небезпеки;

- проведено роботи з демонтажу обладнання, яке контактувало із ртуттю, та відправлено на термічну демеркуризацію на ТОВ «Микитртуть» електролізерів 82 од., розкладачів 78 од., графітових насадок до розкладачів 78 комплектів;

- демонтовано та відправлено на ТОВ «Микитртуть» на демеркуризацію 141 тону металоконструкцій та обладнання (рештки трубопроводів тощо), які безпосередньо контактували з ртуттю металевою;

- проведено роботи з нейтралізації 153 тонн соляної кислоти, 27,2 тонни сірчаної кислоти та 42 тонн олеуму, забруднених хлорорганічними сполуками;

- зібрано 30 тонн хімічних речовин, які неможливо ідентифікувати, й направлено на знешкодження до ТОВ «ЕЛГА» м. Шостка (метод багатокочурного піролізу з каталітичним доопаленням відведених газів);

- знешкоджено 28 тонн вибухонебезпечних залишків бертолетової солі;

- знешкоджено близько 380 тонн зібраних та розфасованих відходів бертолетової солі;

- відновлено та відремонтовано близько 3000 кв. м внутрішньозаводських шляхів підприємства;

- замінено близько 1000 пог. м огорожі;

- повністю демонтовано будівельні конструкції корпусу 101, який був у стадії руйнації;

- отримано офіційну згоду ТОВ «Микитртуть» щодо переробки та захоронення забруднених ртуттю будівельних конструкцій та шламів;

- проведено екологічну санацію 105 корпусів, будівель та споруд з прилеглою до них територією, розташованих на колишньому промайданчику ВАТ «Радикал».

У період з 2007-го до 2011 року включно не знаходило вирішення питання виділення державного бюджетного фінансування для завершення робіт з екологічної санації ВАТ «Радикал».

З метою вирішення екологічних проблем ВАТ «Радикал» виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) протягом 2012- 2015 років за рахунок коштів міського бюджету Києва:

- розробив техніко-економічне обґрунтування (далі - ТЕО) демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал»;

- вивіз за межі України та знешкодив 4,4 тонни небезпечних відходів хлорвмісних пестицидів;

- здійснив відбір проб та хіміко-аналітичну оцінку рівня забруднення шарів фунту, ґрунтових вод, споруд, рослинності на промисловому майданчику ВАТ «Радикал» та території, яка до нього прилягає;

- сконструював та виготовив спеціальне обладнання для завантаження відходів у транспортні засоби.

ТЕО визначено, що обсяг ртутьвмісних відходів, які мають бути вилучені та вивезені з території ВАТ «Радикал», становить близько 200,0 тис. тонн, а також розглянуто три можливі варіанти здійснення демеркураційних робіт:

перший варіант - здійснення демеркурації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації та захоронення всіх ртутьвмісних відходів на полігоні ТОВ «Микитртуть» (вартість 224 382,0 тис. грн у цінах 2012 року);

другий варіант - здійснення демеркурації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації висококонцентрованих відходів на ТОВ «Микитртуть» (близько 10,0 тис. тонн) та захоронення відходів з низькою концентрацією на спеціалізованому полігоні (полігона в Україні немає) в Київській області (вартість 237 042,0 тис. грн у цінах 2012 року);

третій варіант - здійснення демеркурації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації та захоронення всіх ртутьвмісних відходів за межами України (вартість 1 271 389,62 тис. грн у цінах 2012 року).

Слід зазначити, що ТОВ «Микитртуть» на сьогодні єдине в Україні спеціалізоване підприємство, що здійснює переробку ртутьвмісних відходів, але його потужність становить лише 20 тис. тонн на рік і наразі воно перебуває в зоні антитерористичної операції на окупованій території окремих районів Донецької області України.

У 2013 році планувалося розпочати проведення санації території ВАТ «Радикал» за рахунок державних бюджетних коштів відповідно до Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки, затвердженої Законом України «Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки».

Загальний обсяг фінансування згідно із цією програмою становить 134,0 млн. грн. Однак передбачені Загальнодержавною цільовою програмою кошти у 2013 — 2015 роках так і не виділялися, а тому не розпочато роботи із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення ртутьвмісних відходів.

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) за рахунок бюджетних коштів забезпечив у 2013-2014 роках вивезення за межі України на знешкодження (утилізацію) 292,84 тонни хлорорганічних та неідентифікованих сполук з території ВАТ «Радикал».

У 2015 році з міського фонду охорони навколишнього природного середовища також було виділено кошти на здійснення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення близько 200 тонн залишків хлорорганічних відходів на території ВАТ «Радикал».

Департамент промисловості та розвитку підприємництва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) як головний розпорядник коштів протягом 2015 року двічі оголошував конкурс на закупівлю послуг щодо здійснення зазначених заходів на території ВАТ «Радикал»

Вперше не надійшло жодної пропозиції від потенційних виконавців робіт. Вдруге надійшла пропозиція тільки від одного потенційного виконавця. Але слід зазначити, що відповідно до абзацу шостого частини першої статті 30 Закону України «Про здійснення державних закупівель» замовник відмінює торги, якщо для участі в них подано менше двох пропозицій конкурсних торгів.

Керуючись цією нормою, комітет з конкурсних торгів Департаменту промисловості та розвитку підприємництва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) прийняв рішення про відміну торгів на закупівлю зазначених послуг.

Наразі розглядається питання виділення у 2016 році коштів на вивезення та знешкодження з території ВАТ «Радикал» небезпечних хлорорганічних відходів за рахунок коштів міського фонду охорони навколишнього природного середовища.

З метою розв'язання екологічних проблем ВАТ «Радикал» виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) надіслав звернення до Прем'єр-міністра України Яценюка А. П. (лист від 30.12.2014 №001-2852) щодо необхідності визначення варіанта демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» (згідно з розробленим техніко-економічним обґрунтуванням) та підготовки проекту окремого розпорядження Кабінету Міністрів України «Про здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» за рахунок коштів державного фонду охорони навколишнього природного середовища протягом 2015—2018 років».

За дорученням Віце-прем'єр-міністра України - Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубка від 13.01.2015 № 109/1/1-15 Міністерство екології та природних ресурсів України інформувало Кабінет Міністрів України (лист від 11.03.2015 № 5/1-7/2152), що згідно із Законом України від 28.12.2014 № 79-VIII внесено зміни до Бюджетного кодексу України в частині міжбюджетних відносин, якими передбачено значне збільшення ресурсу місцевих бюджетів за рахунок

збільшення відсотка (до 80%) зарахування екологічного податку до загального фонду бюджету міста Києва, а тому доцільно вирішувати проблему за рахунок коштів бюджету міста Києва.

Секретаріат Кабінету Міністрів України з дорученням від 24.03.2015 № 4701/0/2-15 надіслав лист Міністерства екології та природних ресурсів України до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) для врахування в роботі, при цьому питання визначення варіанта демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» не було розглянуто.

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) листом від 08.07.2015 № 003-1968 інформував Кабінет Міністрів України про те, що залишається невирішеним питання вибору варіанта демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал». Тому проблема все ще існує.

Згідно з пунктом 4 Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560 «Про затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», у разі кошторисної вартості понад 100,0 млн. грн рішення приймається Кабінетом Міністрів України.

Враховуючи, що вирішити питання здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» за рахунок коштів міського бюджету на сьогоднішній день неможливо (в бюджеті міста Києва на 2016 рік очікується надходження екологічного податку в сумі лише 32,6 млн грн), просимо визначити варіант демеркуризації та передбачити виділення державних бюджетних асигнувань на її проведення у 2016-2017 роках.

2

Київський міський голова

В. Кличко